

เดินเรือเชื่อมล่องราง...ไร้รอยต่อ

ใน อดีตกาลกว่า 100 ปี “กรุงเทพมหานคร” ได้รับการขนานนามว่าเป็น “เวนิสแห่งตะวันออก” ด้วยเหตุที่การสัญจรไปมาของชาวเมืองจะอาศัยแม่น้ำเจ้าพระยาที่ไหลผ่านใจกลางเมืองเป็นหลักและยังมีคูคลองที่แยกไปตามชุมชนอีกมากมายสามารถเดินทางได้อย่างสะดวกสบายจนความเจริญค่อย ๆ คืบคลานเข้ามาส่งผลให้ “การสัญจรทางน้ำ” ถูกลดทอนหายไปมี “ถนน” เข้ามาทดแทนและสิ่งที่ตามมาคงหนีไม่พ้นยานพาหนะจำนวนมากที่เคลื่อนเต็มท้องถนนเป็นเหตุให้สถานการณ์การจราจรเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครในปัจจุบันสาหัส ประกอบกับพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลกำลังอยู่ระหว่างการก่อสร้างโครงการรถไฟฟ้า 7 สาย ประกอบด้วย สายสีเขียว สายสีส้ม สายสีเหลือง สายสีชมพู สายสีแดงเข้ม สายสีเขียวและสายสีทอง รวมทั้งการก่อสร้างงานสาธารณูปโภคอื่น ๆ จึงกลายเป็นปัญหาทำให้จราจรติดขัดอย่างหนัก

รัฐบาลโดย พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

มีข้อสั่งการให้กระทรวงคมนาคมร่วมกับกรุงเทพมหานคร (กทม.) พิจารณาเพิ่มบริการการขนส่งในแม่น้ำลำคลองเพื่อเป็นทางเลือกในการเดินทางของประชาชนและบรรเทาปัญหาการจราจรที่วิกฤติ

นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รมว.คมนาคม บอกว่า สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้ศึกษาแผนการเพิ่มศักยภาพเส้นทางเดินเรือโดยสาร 12 คลองตามแนวเส้นทางรถไฟฟ้า ได้แก่ คลองอ้อมนนท์ คลองมหาสวัสดิ์ คลองเปรมประชากร คลองลาดพร้าว คลองรังสิตประยูรศักดิ์ คลองประเวศบุรีรมย์ คลองบางลำพู คลองแสนแสบ คลองบางกอกใหญ่ คลองบางกอกน้อย คลองผดุงกรุงเกษม และคลองภาษีเจริญ พร้อมเสนอให้มีการนำร่องเปิดการเดินทางเรือใหม่ในคลองขุดมหาสวัสดิ์เป็นคลองแรก โดยได้ตั้งคณะทำงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนาาระบบคมนาคมทางน้ำในพื้นที่คลองขุดมหาสวัสดิ์ขึ้น ประกอบด้วย ผู้แทนจากข้าราชการการเมือง สภา

เดลินิวส์

Daily News
Circulation: 720,000
Ad Rate: 2,100

Section: First Section/-

วันที่: อังคาร 16 เมษายน 2562

ปีที่: - ฉบับที่: 25387

Col.Inch: 221.66 Ad Value: 465,486

หัวข้อข่าว: เดินเรือเชื่อมล่องราง...ไร้รอยต่อ

หน้า: 10(เต็มหน้า)

PRValue (x3): 1,396,458

ศิลปิน: สีสี่

นิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันพิจารณากรอบแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่คลองขุดมหาสวัสดิ์โดยเน้นบูรณาการความร่วมมือกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม การปรับปรุงและพัฒนา ระบบคมนาคมทางน้ำในพื้นที่คลองขุดมหาสวัสดิ์ในเบื้องต้นจะดำเนินการเป็น 3 ระยะคือ 1. ระยะเร่งด่วน การกำจัดผักตบชวาและวัชพืชที่กีดขวางการจราจรทางน้ำ 2. ระยะกลาง การปรับปรุงท่าเรือให้ได้มาตรฐาน และ 3. ระยะยาว การปรับปรุงภูมิทัศน์ตลอด 2 ฝั่งคลองให้สวยงามรวมถึงการกำจัดน้ำเสียอย่างต่อเนื่องด้วย

“การสัญจรทางน้ำถือเป็นทางเลือกในการเดินทางของประชาชนที่อาศัยอยู่ริมน้ำให้สามารถเชื่อมต่อการเดินทางได้สะดวกขึ้น ซึ่งคลองขุดมหาสวัสดิ์นี้จะสามารถเชื่อมต่อกับโครงการรถไฟฟ้าสายสีแดงอ่อนและรถโดยสารสาธารณะได้ช่วยให้การเดินทางเชื่อมกันอย่างไร้รอยต่อ” นายอาคม กล่าว

ขณะที่ นายสรารุท ทรงศิริไธ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร ในฐานะประธานคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงและพัฒนา ระบบคมนาคมทางน้ำในพื้นที่

คลองขุดมหาสวัสดิ์แล้วว่า การปรับปรุงและพัฒนาคลองขุดมหาสวัสดิ์จะเป็นคลองแรกที่น่าร่องฟันฟูการเดินเรือในคลองเพื่อเสริมการเชื่อมต่อการเดินทางล้อ ราง เรือ จักรยาน และคนเดินทางแบบไร้รอยต่อซึ่งปัจจุบันมีการเดินเรืออยู่แล้วส่วนใหญ่เป็นเรือท่องเที่ยวชมวิถีชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ วัดชัยพฤกษมาลาราชวรวิหาร เป็นวัดโบราณ มีมาตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เดิมเรียกกันว่า “วัดชัยพฤกษ์” เป็นวัดร้างก่อนสร้างกรุงรัตนโกสินทร์และบูรณะในช่วงรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ในอนาคตยังจะส่งเสริมขยายการเดินทางเรือเป็นแบบเรือโดยสารประจำทางลักษณะเดียวกับคลองแสนแสบเพื่อส่งเสริมการสัญจรของประชาชนนักท่องเที่ยวให้มีความสะดวกและปลอดภัยมากขึ้นพร้อมยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีของชุมชนตลอดสองฝั่งคลอง ทั้งนี้เมื่อปรับปรุงเสร็จแล้วจะเน้นการบำรุงดูแลรักษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนไม่ใช่เป็นแบบไฟไหม้ฟางและหายไป

“รัชกาลที่ 4 โปรดเกล้าฯ ให้ขุด “คลองขุดมหาสวัสดิ์” ขึ้นเพื่อเชื่อมระหว่างแม่น้ำนครชัยศรีและแม่น้ำเจ้าพระยาและใช้เป็นเส้นทางเสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการองค์พระปฐมเจดีย์ จังหวัดนครปฐมและเป็นเส้นทางคมนาคมขนส่งอ้อยและน้ำตาล

จากนครชัยศรีมาสู่โรงงาน เริ่มลงมือขุดเมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2402 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2403 พร้อมพระราชทานนามว่า "คลองขุดมหาสวัสดิ์" หรือ "คลองชัยพฤกษ์" อยู่ในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพฯ นนทบุรี และนครปฐม เป็นคลองที่เริ่มต้นจากคลองลัดบางกรวยหรือคลองบางกอกน้อย ใกล้วัดชัยพฤกษ์มาลาไหลผ่านเป็นเส้นแบ่งเขตอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี กับเขตตลิ่งชัน และเขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร ผ่านอำเภอบางพุทธคาม ไปสิ้นสุดที่ตำบลวังบัว อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม รวมความยาว 28 กิโลเมตร" นายสราวุธ กล่าว

สำหรับการเดินเรือระยะแรกระยะทาง 8.3 กม. (จากคลองบางกอกน้อยสิ้นสุดใกล้ประตูระบายน้ำจิมพลี ต.ศาลากลาง อ.บางกรวย จ.นนทบุรี) เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางเชื่อมต่อกับโครงการรถไฟฟ้ามหานคร สายสีแดงอ่อน ช่วงตลิ่งชัน-ศาลายา ที่ขุดไปกับคลองอยู่แล้ว ซึ่งจะเริ่มก่อสร้างภายในปีนี้และจะเปิดให้บริการได้ในปี 65 โดยจะเชื่อมต่อได้ 5 สถานี ได้แก่ สถานีตลิ่งชันสถานีบ้านจิมพลี สถานีกาญจนาภิเษก สถานีศาลาธรรมสพน์ และสถานีศาลายา อย่างไรก็ตามจากการสำรวจพบปัญหาฝักตบชวามากในช่วง

หลังประตูระบายน้ำจิมพลีไปถึงแม่น้ำท่าจีน ระยะทางประมาณ 3 กม. ซึ่งก็คิดขวางการจราจรทางน้ำ ดังนั้นจะจัดกิจกรรมบิ๊กลิ้นนิ่งเพื่อกำจัดฝักตบชวาวัวชพืชและขยะต่าง ๆ ส่วนทำเรือนั้นจะทำการปรับปรุงทำเรือที่มีอยู่เดิมจำนวน 8 แห่ง ได้แก่ ทำเรือวัดชัยพฤกษ์มาลา ทำเรือสวนผักชอย 4 ทำเรือสวนผักชอย 32 ทำเรือกำนันเขาว์ ทำเรือวัดศรีประวัติ ทำเรือวัดใหม่ผดุงเขต ทำเรือวัดปรุณาวาส และทำเรือวัดศาลวัน รวมทั้งจะขอก่อสร้างทำเรือเพิ่มใหม่อีก 2 แห่ง ได้แก่ ทำเรือถนนราชพฤกษ์และทำเรือ

ถนนกาญจนาภิเษก คาดว่าภายใน พ.ค.นี้ จะเห็นภาพแผนงานโครงการที่ชัดเจนในทุกมิติ ก่อนจะรายงานต่อคณะอนุกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่งระยะเร่งด่วนในเขต กทม. และปริมณฑลพิจารณาต่อไป

หากจะพูดถึงความเป็นไปได้ของการเดินเรือในคลองอื่น ๆ ก็น่าจะเป็นคลองรังสิตประยูรศักดิ์ระยะทาง 56 กิโลเมตร (จากแม่น้ำเจ้าพระยาที่ อ.เมือง จ.ปทุมธานี สิ้นสุดที่ อ.องครักษ์ จ.นครนายก) ซึ่งมีจุดเชื่อมต่อสถานีรถไฟฟ้าสายสีแดงและถนนคู่ขนานเบี่ยงต้นแสนแฉะให้มีการเดินเรือระยะทาง 13 กิโลเมตร (จากประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ถึงคลอง 7) แต่จากข้อมูลของจังหวัดปทุมธานีพบว่า สภาพคลองรังสิตมีความตื้นเขิน ไม่มีเขื่อนกันดิน ฝั่งถนนรังสิต-นครนายก เนื่องจากคลองรังสิตเป็นที่รับการระบายน้ำจากถนนรังสิต-นครนายกเพื่อป้องกันน้ำท่วม อีกทั้งยังมีการกีดกันจากผู้ขายกล้วยเดี่ยวเรือในคลองรังสิตรวมทั้งสะพานบางแห่งเรือไม่สามารถสัญจรผ่านได้ ดังนั้นหากจะมีการเดินเรือคงต้องมีการพิจารณาเรื่องนี้กันอย่างจริงจัง

การสัญจรทางน้ำจะถูกฟื้นฟูขึ้นมาให้สามารถเชื่อมต่อการเดินทางล้อ ราง จักรยานและคนเดินเท้าได้แบบไร้รอยต่อหรือไม่อดใจรออีกไม่นานคงได้เห็นกัน.

กับข่าววิศวกรรมล่อง